

***RAPORT Z SESJI PLANOWANIA  
STRATEGICZNEGO ROZWOJU  
GMINY WODZISŁAW***

## **SESJA STRATEGICZNA - PODSTAWY TEORETYCZNE**

### **○ Planowanie strategiczne**

Pierwszym krokiem do zbudowania planu strategicznego jest określenie *misji*, czyli miejsca „gdzie chcemy być”. Następnie należy określić sytuację obecną, czyli miejsce „gdzie jesteśmy” i dokonać *analizy* uwarunkowań *SWOT* - tj. „dróg przejścia” czyli sposobu realizacji misji z punktu widzenia dzisiejszych uwarunkowań. Uwarunkowania te tkwią zarówno wewnątrz zarządzanego przedsięwzięcia, jak i na zewnątrz. Na podstawie analizy określić należy *cele strategiczne*. Aby osiągnąć te cele konieczne jest osiągnięcie szczegółowych *zadań* zawierających, obok określenia nazwy zadania, termin wykonania, instytucję (osobę) odpowiedzialną za jego wykonanie, wymagane środki i źródła tych środków. Tylko tak określone zadania mają szansę być realizowane.

Misja, cele, analiza SWOT opracowane są podczas organizowanej sesji strategicznej. Sesja ta jest początkiem dla całego procesu planowania strategicznego rozwoju gminy i wytyczną do innych planów związanych z rozwojem gminy np. planowania przestrzennego.

W sesji strategicznej uczestniczą nie tylko osoby zarządzające gminą, ale szeroka reprezentacja społeczności. Wciągnięcie w proces planowania jak największej ilości różnych grup interesów jest istotne dla realizacji planu.

Planowanie z udziałem większego grona przedstawicieli społeczności nosi nazwę *planowania „partnerskiego”* polegającego na angażowaniu do opracowania planu strategicznego osób i instytucji, które odpowiedzialne będą w przyszłości za jego realizację. Forma ta pozwala na wymianę informacji pomiędzy partnerami, czy lepsze zrozumienie konfliktowych kwestii. Proces planowania partnerskiego daje też okazję do wyłonienia liderów życia społeczno-gospodarczego gminy. Istnieje również inna metoda planowania - *planowanie „eksperckie”*, polegające na tym, iż opracowania planu podejmuje się grupa ekspertów dopracowująca poszczególne materiały przy współpracy liderów regionalnych, wykorzystaniu badań empirycznych, analiz statystycznych.

Definicje:

**Misja** określa główny cel przedsięwzięcia. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do przedsięwzięcia, dla którego została sformułowana. Misja powinna być sformułowana najlepiej w jednym, krótkim i nieskomplikowanym zdaniu. Powinna poprzez swoją prostotę zrozumienia integrować społeczność do wspólnego działania.

Wyraz **SWOT** jest skrótem od pierwszych liter angielskich wyrazów: „Strengths”, „Weaknesses”, „Opportunities” i „Threats”, które w języku polskim oznaczają: „Silne strony”, „Słabe strony”, „Szanse” i „Zagrożenia”. Dwa pierwsze wyrazy określają wewnętrzne uwarunkowania rozwojowe, a dwa następne zewnętrzne.

Analiza SWOT zawiera określenie 4 grup czynników:

- a) „*mocnych stron*” - uwarunkowań, które stanowią silne strony gminy i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej rozwojowi;
- b) „*słabych stron*” - uwarunkowań, które stanowią słabe strony gminy i które niewyeliminowane utrudnią będą jej rozwój;
- c) „*szans*” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą być traktowane jako szanse i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi gminy;
- d) „*zagrożeń*” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju.

Cele strategiczne określone zostają na podstawie analizy SWOT i stanowią listę celów, które należy osiągnąć, aby zrealizować swój główny cel - misję. Są określone jako długoterminowe działania lub skutki tych działań, tak by w przypadku:

- „*mocnych stron*” - utrzymać je jako mocne strony i najlepiej wykorzystać dla rozwoju gminy,
- „*słabych stron*” - wyeliminować je,
- „*szans*” - wykorzystać je do rozwoju gminy,
- „*zagrożeń*” - uniknąć ich negatywnego oddziaływania na rozwój gminy.

Dla realizacji celów strategicznych dla każdego z nich stworzony zostaje wstępny plan zadań.

## **ETAPY PRAC NAD STRATEGIĄ**

Podczas sesji i przy opracowywaniu strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Wodzisław zastosowano metodę mieszaną: partnersko - ekspercką.

W dniach 7 i 8 kwietnia oraz 5 maja 2000 r. w sali posiedzeń Urzędu Gminy Wodzisław odbyła się sesja planowania strategicznego gminy Wodzisław. W przerwie między etapami, na podstawie ustaleń z I części sesji i po ich szczegółowym rozpatrzeniu zostały opracowane propozycje sformułowań dotyczących celów strategicznych rozwoju gminy. Po zapoznaniu się uczestników z propozycjami zostały one przedyskutowane i przyjęte, a na ich podstawie opracowano zadania do celów strategicznych. Następnie na posiedzeniu Zarządu Gminy, w obecności przewodniczących Komisji Rady Gminy i odpowiedzialnych za realizację pracowników Urzędu, wypracowano uwagi do strategii, które zostały uwzględnione w dokumencie.

Celem sesji było określenie, na podstawie analizy SWOT, misji i celów strategicznych rozwoju gminy Wodzisław, a w dalszej kolejności wyznaczenie szeregu zadań, programów i polityk, których realizacja będzie prowadzić do osiągnięcia założenia głównego, sprecyzowanego w misji.

## Przebieg sesji

### I część sesji

7 kwietnia 2000 r.

- ✓ Powitanie uczestników- powitania dokonał Wójt Gminy Wodzisław Józef Syska.
- ✓ Prezentacja i zapoznanie się uczestników sesji z materiałem wstępnym tj. analizą stanu społeczno-gospodarczego gminy Wodzisław - prezentacji dokonał Krzysztof Borowiec - Prezes Tarnowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A.
- ✓ Przedstawienie celu sesji i sposobu jego osiągnięcia - Krzysztof Kwatera - Moderator sesji.
- ✓ Praca w grupach nad propozycjami misji.
- ✓ Dyskusja ogólna nad określeniem misji.

8 kwietnia 2000 r.

- ✓ Praca w grupach nad propozycjami „mocnych stron” gminy.
- ✓ Dyskusja ogólna nad określeniem „mocnych stron” gminy.
- ✓ Praca w grupach nad propozycjami „słabych stron” gminy.
- ✓ Dyskusja ogólna nad określeniem „słabych stron” gminy.
- ✓ Praca grupy zewnętrznej nad propozycjami „szans” i „zagrożeń” gminy.
- ✓ Dyskusja ogólna nad określeniem „zagrożeń” gminy.
- ✓ Dyskusja ogólna nad określeniem „szans” gminy.

## II część sesji

5 maja 2000 r.

- ✓ Powitanie uczestników II części sesji. Powitania dokonała Beata Bujak-Szwaczka - moderator sesji.
- ✓ Zapoznanie się z propozycją celów strategicznych, dyskusja i przyjęcie.
- ✓ Praca w grupach nad propozycjami zadań do celów.
- ✓ Podsumowanie sesji i pożegnanie uczestników.

## Uczestnicy sesji

- |                       |            |  |
|-----------------------|------------|--|
| 1. Adamek             | Zdzisław   | - Rolnik, Radny Gminy Wodzisław  |
| 1. Adamczyk           | Franciszek | - Inspektor ds. dróg   |
| 1. Baran              | Andrzej    | - Rolnik, Radny Gminy Wodzisław  |
| 1. Bęben              | Elżbieta   | - Nauczyciel ZSP Liceum Ekonomiczne w Wodzisławiu  |
| 1. Błaszkiwicz        | Wacław     | - Z-ca Wójta Gminy   |
| 1. Chajdaś            | Ryszard    | - Kierownik Gospodarstwa w Lubczy  |
| 1. Chorąży            | Józef      | - Emerytowany Rolnik, Członek Zarządu, Radny Gminy   |
| 1. Czarny             | Stanisław  | - Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, OŚR i L   |
| 1. Drab               | Tomasz     | - Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie -<br>Pełnomocnik ds. komunikacji społecznej  |
| 1. Dudała -<br>Kaziak | Krystyna   | - Nauczyciel ZSP Liceum Ekonomiczne  |
| 1. Gabryś             | Lesław     | - Sołtys, Prezes Ochotniczej Straży Pożarnej   |
| 1. Gołębiowski        | Marek      | - Nauczyciel, Radny Gminy Wodzisław  |
| 1. Harazin            | Grzegorz   | - Gospodarstwo Rolne Przyłęczek s.c.   |
| 1. Idzik              | Małgorzata | - Rolnik   |
| 1. Jarosińska         | Barbara    | - Nauczycielka Szkoły Podstawowej w Wodzisławiu,<br>Przewodnicząca Komisji Oświaty Rady Gminy  |
| 1. Jaźwiec            | Jan        | - Emeryt, były Kierownik budowy Ośrodka<br>Rehabilitacyjnego dla Niewidomych w Lubczy  |
| 1. Jodłowska          | Agnieszka  | - Urząd Gminy Wodzisław - Inspektor ds. budownictwa  |
| 1. Jodłowski          | Marek      | - Lekarz medycyny, Radny Gminy Wodzisław,<br>Dyrektor Gminnego Ośrodka Zdrowia w Wodzisławiu   |
| 1. Kaczmarek          | Edmund     | - Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie -<br>Naczelnik Wydziału OŚR i L  |
| 1. Kaczor             | Zdzisława  | - Nauczyciel Zespołu Szkół Ponadpodstawowych,<br>Wychowawca w Internacie   |
| 1. Kaleta             | Ewa        | - Nauczyciel Liceum Ekonomicznego  |
| 1. Kaleta             | Marek      | - Właściciel P.P.U. „ARFOX” s.c.   |
| 1. Kałka              | Wojciech   | - Prezes GS „Samopomoc Chłopska” w Wodzisławiu   |
| 1. Kostyla            | Jerzy      | - Dyrektor Szkoły Podstawowej w Piotrkowicach  |
| 1. Krawczyk           | Jarosław   | - Lekarz Weterynarii,<br>Radny Powiatu Jędrzejowskiego z Gminy Wodzisław,<br>Z-ca Przewodniczącego Stowarzyszenia Producentów<br>Trzody Chlewnej |
| 1. Kruk               | Zbigniew   | - Radny Gminy Wodzisław,<br>Lekarz Weterynarii - Prywatna Lecznica Zwierząt  |
| 1. Krzemień           | Marek      | - Sekretarz Gminy Wodzisław  |

- |                |             |  |
|----------------|-------------|--|
| 1. Kucharski   | Józef       | - Przedsiębiorca,<br>W-ce Przewodniczący Stowarzyszenia „Ziemia Wodzisławska”,<br>Przewodniczący Komitetu Budowy Kanalizacji w Wodzisławiu |
| 1. Kwatara     | Krzysztof   | - Firma LM Consulting  |
| 1. Lesiakowski | Andrzej     | - Przedsiębiorstwo Produkcyjne „MAR-TOM” w Wodzisławiu   |
| 1. Madelko     | Witold      | - Emerytowany Dyrektor Liceum Ogólnokształcącego,<br>Z-ca Prezesa Towarzystwa Przyjaciół Wodzisławia                                       |
| 1. Nogaj       | Zbigniew    | - Rolnik, Radny Gminy Wodzisław  |
| 1. Nowak       | Michał      | - Historyk   |
| 1. Ozga        | Zygmunt     | - Rolnik, Radny Rady Powiatu,<br>Przewodniczący Komisji Rolnictwa,<br>Delegat do Świętokrzyskiej Izby Rolniczej                            |
| 1. Ptak        | Włodzimierz | - Przedsiębiorca   |
| 1. Roliński    | Andrzej     | - Rolnik, Członek Zarządu, Radny Gminy Wodzisław   |
| 1. Sokołowski  | Roman       | - Kupiec, Rolnik, Radny Gminy Wodzisław<br>Skarbnik Stowarzyszenia „Ziemia Wodzisławska”   |
| 1. Syska       | Józef       | - Wójt Gminy Wodzisław   |
| 1. Szafirski   | Dariusz     | - Urząd Gminy w Wodzisławiu - Inspektor ds. Inwestycji   |
| 1. Świątek     | Klaudia     | - Tarnowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. -<br>Specjalista ds. gospodarki  |
| 1. Tazbir      | Jerzy       | - Rolnik, Radny Gminy Wodzisław  |
| 1. Weisło      | Lucyna      | - Urząd Gminy Wodzisław - Referent ds. zamówień publicznych i ochrony środowiska   |
| 1. Zapart      | Zbigniew    | - Członek Zarządu Przedsiębiorstwa Budownictwa Ogólnego KARTEL S.A. w Łanach   |
| 1. Zięba       | Piotr       | - Członek Zarządu, Radny Gminy Wodzisław   |
| 1. Zuchowicz   | Janusz      | - Rolnik, Radny Gminy Wodzisław  |
| 1. Żurowski    | Leopold     | - Rolnik   |

## MISJA I CELE STRATEGICZNE

## *MISJA*

*Gmina Wodzisław - ważny ośrodek województwa świętokrzyskiego w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego, bazujący na własnej, wysokiej jakości produkcji rolniczej oraz ośrodek rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców Śląska i Krakowa; gmina ludzi przedsiębiorczych, wykształconych i wspólnie działających dla jej rozwoju.*

## *CELE STRATEGICZNE*

1. Poprawa efektywności gospodarstw rolnych m.in. poprzez specjalizację produkcji rolniczej, tworzenie zorganizowanych form zbytu i szkolenia rolników.
1. Ochrona środowiska naturalnego.
1. Rozwój pozostałej (obok związanej z ochroną środowiska) infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.
1. Tworzenie nowych miejsc pracy poprzez przyciąganie inwestycji zewnętrznych i promocję przedsiębiorczości, szczególnie w branży przetwórstwa rolno-spożywczego.
1. Rozwój turystyki wiejskiej i aktywnej.
1. Rozbudowa, utrzymanie i modernizacja istniejącej infrastruktury społecznej, szczególnie w zakresie oświaty, kultury i sportu.

## *ANALIZA SWOT*

### *MOCNE STRONY*



1. Dobre warunki do produkcji rolniczej:

- średnia klasa gleb,
- wielkość gospodarstw około 7 ha z tendencją do powiększania areału,
- dobre wyposażenie gospodarstw w sprzęt rolniczy,
- korzystne warunki klimatyczne,
- rozwinięta sieć dróg lokalnych.

1. Położenie przy drodze międzynarodowej E 7 w odległości do 1,5 h jazdy do dużych aglomeracji miejskich - Krakowa, Śląska, Kielc i Częstochowy.

1. Czyste środowisko naturalne, w tym czyste akwenty wodne.

1. Dobra baza oświatowa, szczególnie szkolnictwa ponadpodstawowego.

1. Potencjał ludzi w wieku produkcyjnym z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

1. Długa, licząca kilkaset lat historia miasta, obiekty zabytkowe, kościoły, dworki, zbór ariański, atrakcyjny zabytkowy układ rynku.

1. Niski stosunkowo wskaźnik przestępczości dający mieszkańcom poczucie bezpieczeństwa.

## ***SŁABE STRONY***

1. Niska efektywność gospodarstw rolnych na terenie gminy: słaby stopień specjalizacji i wykorzystania potencjału produktywności, niskie kwalifikacje, brak lokalnych rynków zbytu i organizacji rolników.
1. Słaba infrastruktura techniczna i komunikacyjna: zły stan dróg, niedostateczny poziom infrastruktury technicznej w zakresie telefonizacji, wodociągów, kanalizacji, gazownictwa i gospodarki odpadami.
1. Brak miejsc pracy i niska przedsiębiorczość oraz związane z tym niskie dochody własne gminy, brak inwestorów zewnętrznych.
1. Brak infrastruktury turystycznej, słaba promocja, niska estetyka miejscowości, niski stopień zalesienia.
1. Brak wiary mieszkańców w możliwość rozwoju gminy, słaba współpraca i komunikacja pomiędzy mieszkańcami.
1. Mały odsetek ludzi ze średnim, a zwłaszcza wyższym wykształceniem.
1. Przeznaczenie kredytów w większości na cele konsumpcyjne (70%), nie inwestycyjne.

## ***SZANSE***

1. Środki pomocowe UE na rozwój infrastruktury wsi np. Sapard,

1. Planowane inwestycje w powiecie w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego i ochrony środowiska: przetwórstwo oleju rzepakowego, Euro-ubojnia i zakład przetwórstwa odpadów.
1. Rosnące zapotrzebowanie na „zdrową” żywność oraz rekreację i aktywny wypoczynek w środowisku wiejskim.
1. Udział gminy w Związku Międzygminnym „Gazociąg” z siedzibą w Proszowicach i Związku Gmin Rolniczych i Ekologicznych „Ekorol” w Kielcach.
1. Ujęcie w planie strategicznym województwa świętokrzyskiego lokalizacji zbiornika wodnego z funkcją rekreacyjną na terenie Niegosławic i Lubczy.
1. Rozwój gospodarki Polski i wynikające z tego zainteresowanie inwestorów zagranicznych naszym krajem, w tym regionem świętokrzyskim (Małogoszcz, Nowiny, Trzuskawica, Połaniec, Ożarów).
1. Plany rozbudowy drogi E 7 jako drogi ekspresowej.
1. Możliwość przeznaczenia gruntów w nowym planie zagospodarowania przestrzennego pod zalesienie, zbiorniki wodne i inne niż rolnicze cele.
1. Możliwość wykorzystania na cele produkcyjne wolnych obiektów.
1. Duży potencjał wykonawczy w budownictwie (Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego „Kartel” S.A. Łany oraz małe firmy budowlane).

## **ZAGROŻENIA**

1. Trudności zbytu produktów wytworzonych przez gospodarstwa rolne spowodowane silną konkurencją towarów z UE.

1. Brak dotacji z budżetu państwa na rozwój rolnictwa i gospodarki żywnościowej oraz przedłużające się negocjacje z UE dotyczące zasad funkcjonowania polskiego rolnictwa.
1. Niedoszacowanie budżetu gminy ze strony Państwa na realizację zadań własnych gminy (oświata, służba zdrowia, ochrona środowiska).
1. Zły stan techniczny dróg, niskie nakłady na modernizację dróg ponadlokalnych oraz zablokowanie rozbudowy autostrad, dróg szybkiego ruchu i kolei łączących Kielce z dużymi ośrodkami w kraju.
1. Brak miejsc pracy w regionie w promieniu do 50 km.
1. Możliwość spadku znaczenia gminy w związku ze słabą pozycją gminy w wojewódzkich planach i programach inwestycyjnych.
1. Groźba upadłości lub „uciekania” małych firm i zakładów na inne tereny z powodu braku spójnej polityki gospodarczej wspierania małej przedsiębiorczości.
1. Intensywna migracja utalentowanych ludzi do dużych ośrodków.

## Plan zadań

Zadania dla poszczególnych celów strategicznych podano na kolejnych stronach opracowania w formie tabel - odrębnych dla każdego celu i zawierających informacje umieszczone w następujących kolumnach:

- a) liczba porządkowa zadania (kolejność wg terminów realizacji - od najbliższego do najdalszego);
- b) nazwa zadania;
- c) termin realizacji zadania;
- d) odpowiedzialni (osoby lub instytucje) za realizację zadania;
- e) wymagane środki finansowe do realizacji zadania w zł;
- f) ustalone i oczekiwane źródła środków finansowych;
- g) uwagi i dodatkowe informacje.

Puste pola i znak „?” w tabeli oznaczają, że uczestnicy sesji nie potrafili sprecyzować informacji odpowiadającej danemu polu lub nie mieli uwag czy dodatkowych informacji.

Zastosowano w tekście skróty oznaczają m.in.:

ARiMR	-	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
GOK	-	Gminny Ośrodek Kultury
GZOO	-	Gminny Zespół Obsługi Oświaty
NFOŚiGW	-	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
UE	-	Unia Europejska
WODR	-	Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego
ZUK	-	Zakład Usług Komunalnych